

Participa-hi

PLA DIRECTOR DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA LA PALMA DE CERVELLÓ

Febrer de 2010

Vegga

Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior,
Relacions Institucionals i Participació
Direcció General
de Participació Ciutadana

Participa-hi

Participa-hi

PRESENTACIÓ DE L'ALCALDE

Participa-hi

Xavier González i Alemany **Alcalde de la Palma de Cervelló**

Ens trobem en una societat canviant, que es transforma dia a dia a un ritme vertiginós, fa uns anys impensable.

No només parlo de la tecnologia que s'implanta a tots els àmbits de la societat. Em refereixo més aviat als models estructurals socials que sostenen el tarannà de la nostra vida quotidiana.

En aquest món on ens ha tocat viure cal demanar, doncs, que el conjunt de la ciutadania pugui prendre part en la definició i la construcció de la societat dels propers anys.

Altrament ens podríem veure abocats a una societat molt moderna i estructurada però que estigués pensada i vertebrada per satisfer els interessos de grups de poder minoritaris.

Per tal que això no sigui així i per tal de garantir que la pròpia ciutadania prengui part en les decisions de futur i poder construir una realitat consensuada a partir d'aquestes voluntats: per una societat més justa, participativa i activa. Cal que integrem la participació ciutadana com una eina fonamental i de ple dret en les nostres institucions i sectors socials, polítics i econòmics.

En particular cal que la Palma de Cervelló doni veu als seus ciutadans per tal de treballar per als objectius comuns del municipi, des del punt de vista dels interessos generals i col·lectius.

Amb aquest pla director de participació que teniu entre mans hem volgut apostar pel model participatiu. El pla de participació ens acompanyarà els propers anys i ens ajudarà a gestionar i enriquir la presa de decisions sobre els aspectes del municipi amb tots els ciutadans i entitats de la Palma.

Un convidem a participar-hi activament.

Participa-hi

ÍNDEX PLA DIRECTOR DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

1. PRESENTACIÓ	11
1.1. Introducció	11
1.2. Què és un PDPC? Perquè serveix?	12
1.3. Premisses del pla	13
1.4. Plantejament metodològic	18
2. MARC POLÍTIC-METODOLÒGIC	21
2.1. Principis i voluntats	21
2.2. Conceptes i criteris de participació	22
2.3. Diagnòstic	26
3. LÍNIES ESTRATÈGIQUES	43
3.1. Estructura del model de participació	43
3.2. Línies estratègiques	45
4. DESENVOLUPAMENT DEL PLA DIRECTOR DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA	53
5. RECOMANACIONS TÈCNIQUES	59

Participa-hi

Participa-hi

PRESENTACIÓ

Participa-hi

1. PRESENTACIÓ

1.1. Introducció

El foment de la participació ciutadana és una obligació normativa dels governs, reconeguda en el marc jurídic. És també una necessitat per tal d'implicar i coordinar el treball entre els diferents agents socials que fan front a les complexes transformacions socials del s.XXI. I finalment, és també una oportunitat per fomentar una societat més cohesionada, democràtica i igualitària, enfortint els ciutadans amb veu i capacitat de decisió, des d'una administració pública receptiva i compromesa amb la participació ciutadana.

La Palma de Cervelló compta amb un bagatge participatiu a partir del qual ha partit el treball realitzat en el Pla Director de Participació Ciutadana (PDPC). S'han buscat diverses fórmules participatives per debatre qüestions estratègiques i cabdals del poble, com ara el POUM i l'Agenda 21.

La voluntat municipal és definir una estratègia global de participació que vagi més enllà dels moments puntuals, i aprofundeixi en una nova manera de governar i de concebre la relació entre l'administració municipal i la ciutadania: més participativa, compromesa i relacional. Considerem que és un bon moment per posar ordre i definir clarament les línies d'actuació en participació ciutadana, per la qual cosa s'ha iniciat una reflexió compartida per elaborar un Pla Director de Participació Ciutadana per l'Ajuntament de la Palma de Cervelló.

1.2. Què és un PDPC? Per a què serveix?

El Pla Director de Participació Ciutadana és un document estratègic que ha d'establir les línies de futur (a llarg termini) en matèria de participació en el marc de l'estructura municipal, orientant i ordenant les actuacions de l'ajuntament que permetin un major exercici del dret ciutadà a participar en els assumptes públics municipals. Per tant, haurà d'articular i vertebrar els diferents mecanismes i canals de participació existents al municipi de forma coherent i definida des d'una perspectiva global.

La característica principal d'aquest document és el seu marcat caràcter qualitatiu, objectiu i temporal.

Es considera **qualitatiu** perquè especifica les futures qualitats de l'organització en l'àmbit en qüestió, la seva missió, el procediment pel qual s'exerceix la seva missió i l'estructura a adoptar.

Objectiu perquè indica la finalitat a desenvolupar i es dota d'eines organitzatives i tècniques per a la consecució d'aquesta finalitat. L'objectivitat del pla director queda palesa en la voluntat d'ordenar i sistematitzar les actuacions en l'àmbit.

En l'àmbit de la participació ciutadana, el Pla Director de Participació Ciutadana és el document que: recull els criteris i les directrius del Govern Municipal a l'hora **d'impulsar** i **fomentar** la participació ciutadana i organitza la resposta i la gestió municipal entorn la participació ciutadana.

El PDPC no és ni fa la participació ciutadana. Tindrà sentit en la mesura que es desenvolupi, ja que és un instrument de planificació de l'acció de govern, que sorgeix de la voluntat de l'Ajuntament, i que vol dotar-se d'una planificació que li permeti establir objectius i dissenyar mètodes i estratègies per poder complir-los.

El PDPC pretén ser el reflex i la concreció d'una reflexió compartida entre polítics, tècnics, entitat i ciutadania, que ordeni les accions de foment de la participació des d'una concepció àmplia amb criteris i estratègies globals.

1.3. Premisses del pla

El Pla Director de Participació de la Palma de Cervelló és un instrument que vol fomentar la quantitat i la qualitat de la participació que s'estableix en el municipi.

És voluntat de l'ajuntament, doncs, que aquesta eina sigui el màxim de consensuada entre els diferents sectors socials i polítics de la Palma i que, a la vegada, sigui una eina útil i pràctica que ens permeti dia a dia fer més i millor participació.

Com tota línia que s'estableix, aquesta està marcada per unes premisses, és a dir, uns principis bàsics que es desprenen de la voluntat de tots els qui hi han participat.

Aquestes premisses ens marcaran l'estil de les polítiques i les actuacions resultants del PDP.

Aquest pla, doncs, està basat en les següents premisses metodològiques, tècniques, socials i polítiques que han estat debatudes i consensuades amb els participants que han pres part del procés.

A. Estratègia a llarg termini i eina útil a curt i mitjà termini

Un pla estratègic és quelcom que pensa a anys vista: 3, 4 o inclús 5. En aquest sentit, per la seva naturalesa de perdurabilitat, no estableix encara moltes accions concretes. Aquestes caldrà anar marcant-les any rere any.

Tot i així, un pla estratègic ha de ser una eina que es porti en marxa i sigui útil a mitjà i llarg termini. Volem que el PDP de la Palma tingui aquest sentit estratègic a llarg termini però també volem que marqui i estableixi pautes concretes i pràctiques per al seu desplegament.

Quin sentit tindria un document d'un caràcter més regulador que després al dia a dia no es pogués aplicar?

Aquest PDP que teniu entre les mans vol complir la primera premissa: que tingui també un sentit pràctic, que planifiqui i prioritzi les accions a mitjà termini i que acompanyi els ciutadans de la Palma, el seu teixit associatiu i els grups polítics a fer més i millor participació.

Serà objectiu d'aquest PDP, doncs, treballar i construir aquestes eines de caràcter pràctic i de foment de la participació.

B. Responsabilitat i compromís compartits

El Pla Director de Participació s'ha elaborat participativament i ha tingut en compte les voluntats expressades, així com el diagnòstic del municipi que s'ha desenvolupat.

Tot i així, l'aprovació formal del document passa pel ple, que és qui dóna llum verda al resultat final del procés.

És voluntat d'aquest PDP, però, que la responsabilitat de l'aplicació del pla no recaigui únicament en mans de l'equip de govern. La participació és quelcom de tots i per a tots i, per tant, la seva aplicació depèn una mica de cada u de nosaltres: els ciutadans, les entitats, el comerciants, els grups polítics, els tècnics, etc.

Tota la consecució del PDP vol apostar per una plena corresponsabilitat en la participació, liderada per diferents sectors polítics i socials del municipi.

C. Apostar pels grans i petits projectes del poble

La participació a un municipi com el de la Palma obre grans i importants reptes en el si de la consulta, la presa de decisions i el seguiment de les actuacions polítiques que marquen l'agenda de l'acció de govern.

Això té afecte als grans eixos de gestió municipal com les grans polítiques públiques: urbanisme, comunicació, serveis, educació, etc.

Ara bé, no tindria cap mena de sentit que deleguéssim a la participació només les grans qüestions municipals ometent aquelles petites coses que mantenen viva, dia a dia, la vida de la Palma.

El PDP de la Palma de Cervelló vol apostar i aprofundir en aquestes petites qüestions que donen sentit a la tasca de tantes i tantes persones.

Temes com el foment de l'associacionisme, l'aposta per un veïnatge cívic, la implicació dels ciutadans en els afers habituals del poble com ara festes, tradicions, comissions, els consells municipals, ...

Aquest pla director aposta també per totes aquestes petites coses que, en definitiva, marquen la qualitat de la ciutadania i l'associacionisme del nostre municipi.

D. Participació efectiva, eficient i útil

Volem que el projecte de participació serveixi per fer participació.

Tot i que la frase pot semblar òbvia, moltes experiències anteriors en plans de participació ens diuen que no és del tot evident l'afirmació.

S'han donat molts casos en què es construeix un pla de participació i que després aquest no té una utilitat en el si del municipi en qüestió.

Tot i que cada cas pot tenir uns motius diferents, sovint un tret comú que es dona en aquests casos és que el pla de participació és una eina que pretén més regular la participació, no pas que fomentar-la.

La quarta premissa del PDP de la Palma rau, precisament, en aquest aspecte: aquest pla no vol entrar tant en la regulació de la participació sinó més aviat en la construcció d'aquesta.

Volem que hi hagi participació a la Palma. Volem que es produïxi una corresponsabilitat dels temes municipals entre els ciutadans i l'ajuntament.

Volem que el PDP sigui un camí que ens permeti caminar junts cap al repte de la construcció d'una Palma de Cervelló més justa, democràtica, plural i sostenible.

En aquest sentit apostem per les línies metodològiques del PDP que permetin la participació eficient i efectiva a curt, mitjà i llarg termini i que transformin els debats i els processos en accions reals que tinguin un impacte positiu en el territori de la Palma i els seus entorns més immediats.

Cal matisar que el Pla de Participació no ens obliga a fer participació, sinó que ens hi convida. Aquesta apreciació és important perquè el

propi PDP haurà de trobar els moments adequats per fer i augmentar la participació.

Per participar i fer-ho amb qualitat, se n'ha d'aprendre i cal que hi hagi la cultura i els mecanismes aplicats.

Així doncs, el PDP més que obligar-nos a fer participació ens hi ajudarà i els tècnics i polítics responsables en cada moment buscaran la forma i el camí més apropiats per tal d'aplicar-la i fer-la créixer.

E. Voluntat de consens

La Participació ciutadana és, en definitiva, una manera de compartir les decisions sobre el municipi entre tots els ciutadans que hi viuen i que, per tant, són els principals destinataris de les polítiques públiques que s'hi treballen.

No és, però, necessàriament que gràcies a la participació ciutadana s'estableixin debats que afavoreixin el consens de les diferents opinions i voluntats de les persones.

S'han donat molts casos que amb la participació s'han separat encara més les postures dels diferents col·lectius que representaven interessos contraposats.

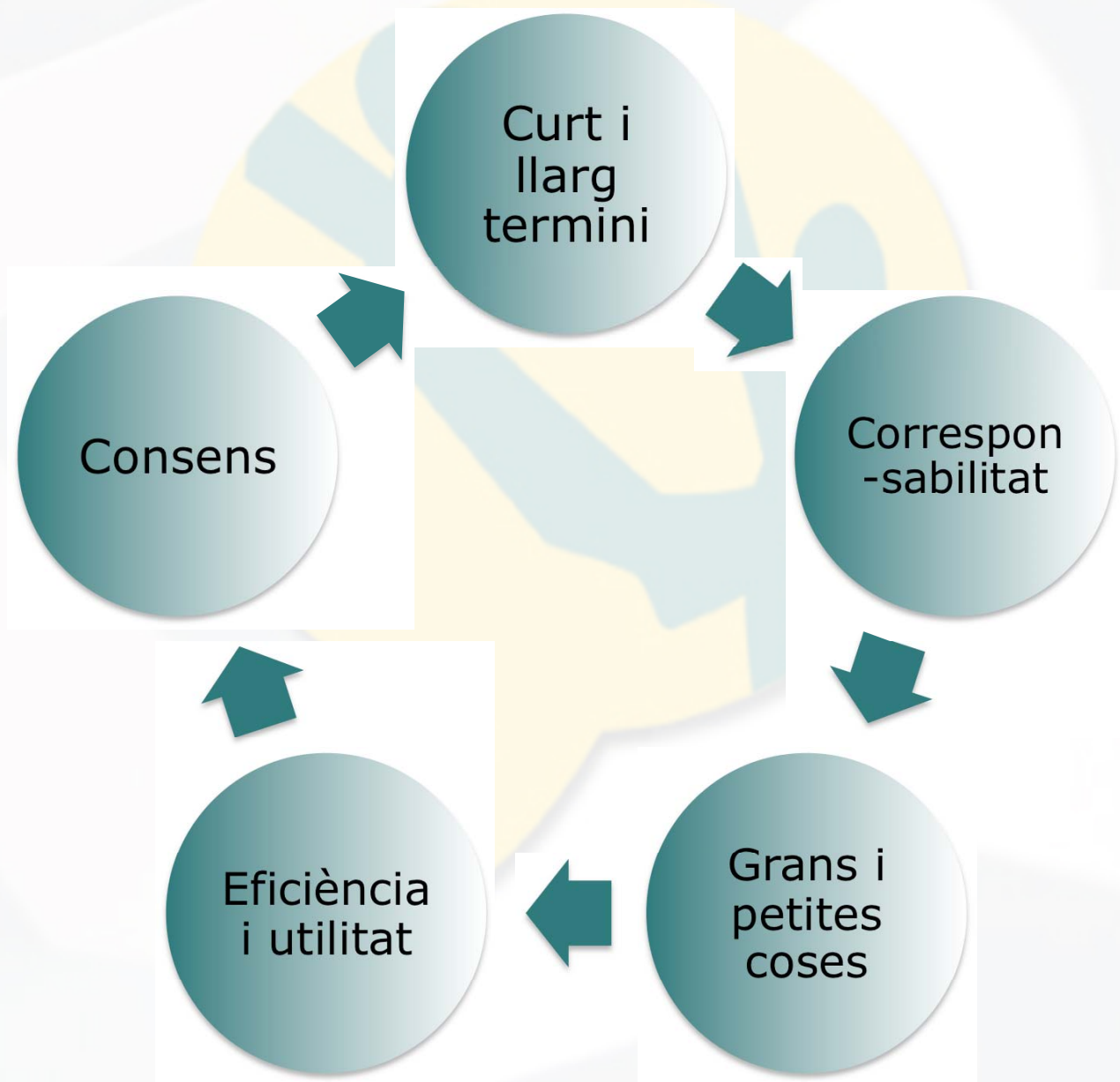
L'aposta metodològica que fa aquest pla aposta clarament per intentar arribar al consens mitjançant el tipus de participació que ho facilita.

Ningú no té una vareta màgica i per tant el consens dependrà finalment del plantejament que facin els participants en cada procés participatiu.

Però la metodologia que s'ha implantat, proposada per l'associació Vegga, afavoreix el treball pel consens, trencant possibles grups de poder o grups d'interès, amb metodologies eficients i innovadores com la telemàtica, les metodologies multicriteri o els debats basats en anàlisis estratègiques estructurals.

És voluntat, doncs, d'aquest pla treballar i afavorir el consens entre els participants en tots i cada una de les qüestions que es treballin de forma participativa

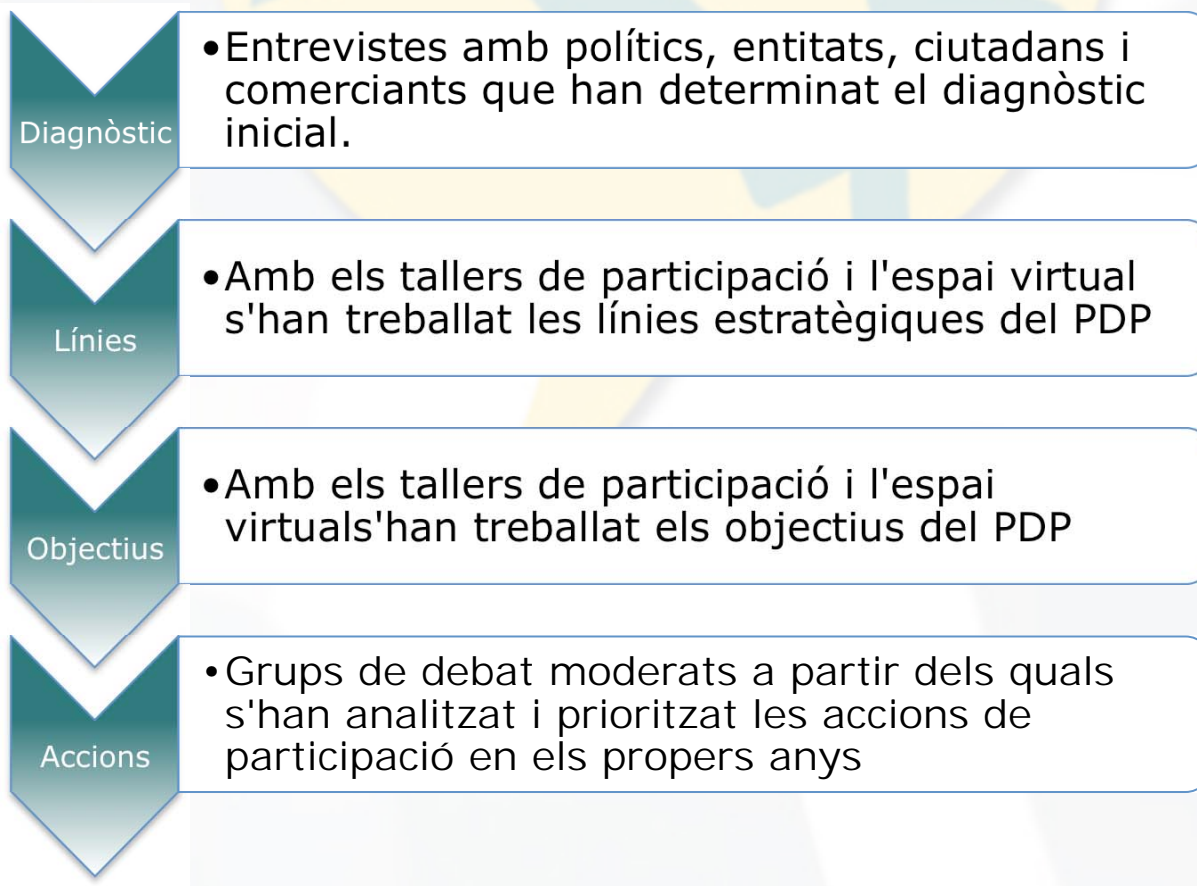

1.4. Plantejament metodològic

El procés d'elaboració del PDPC ha estat un procés complex i madurat que ha procurat basar-se en els mateixos principis i metodologies que pretenia recollir i sistematitzar; és per això que s'ha dut a terme un procés participatiu en el qual hi han participat polítics del govern i de l'oposició, tècnics del consistori, membres d'entitats i comerços del poble, i ciutadans/es de la vila a títol individual.

Aquest procés ha contemplat diferents fases i moments participatius. Tant en la fase del diagnòstic com en la fase de proposta i de retorn s'han obert espais de participació per tal de fer sentir la veu dels diferents agents implicats. S'han dut a terme jornades, entrevistes, grups de discussió, tallers participatius i debats, a més d'introduir un Espai Virtual de Participació. El resultat ha estat satisfactori, ja que s'ha assolit una participació de qualitat.

Participa-hi

MARC POLÍTIC METODOLÒGIC

Participa-hi

2. MARC POLÍTIC-METODOLÒGIC

2.1. Principis i voluntats

A l'hora d'analitzar la participació ciutadana impulsada i incorporada en la gestió de l'administració local s'identifiquen tres grans dimensions que expliquen el perquè de la participació a escala local:

- **Des d'un vessant ideològic**

La participació en els afers públics té la consideració de dret fonamental en els estats democràtics.

- **Des d'un vessant relacional**

La participació es vehicula mitjançant les relacions entre els ciutadans i ciutadanes i entre l'administració i la ciutadania.

- **Des d'un vessant estratègic**

La participació com a mitjà i instrument per a la definició i construcció col·lectiva de forma corresponsable.

2.2. Conceptes i criteris de participació

La participació requereix donar veu a la ciutadania, involucrar-la en els processos i potenciar que se senti part del consistori, corresponsable de les accions municipals seguint els valors de la transparència, el diàleg, la corresponsabilitat, etc.

Quan parlem de transparència ens referim, en un sentit ampli, al seguiment i la implicació en el debat públic referents a les qüestions col·lectives.

En cap cas el PDP no pretén ser una eina fiscalitzadora de l'ajuntament cap a les entitats ni els ciutadans. Però tampoc a l'inrevés.

El PDP aposta i potencia un debat ple i ric, permanent, que apropa voluntats i reconeix una realitat plural a partir de la qual construir respostes adequades.

Els criteris que aquest PDP vol emmarcar, referents a la participació, són els següents.

1. Valors

- Transparència
- Diàleg
- Corresponsabilitat

2. Responsabilitats

- Lideratge polític
- Corresponsabilitat entitats i ciutadans
- Seguiment dels òrgans de participació
- Implicació de tots els teixits socials

3. Marc executiu

- Planificació de la participació a mitjà i curt termini
- Metodologies adequades (que permetin un correcte desenvolupament de la participació dels diferents agents implicats)

4. Marc metodològic

- Tipificar la participació. Es pretén desplegar la participació de màxim nivell, o la més senzilla segons ho requereixi el procés particular.
- En tot cas cal ser transparents amb el tipus de participació que es produeix.
- Treballar amb diferents agents que en gestionen el procés.
- Tenir una entitat externa que supervisi.

5. Marc qualitatiu

Integrar un marc de qualitat de la participació basada en indicadors que n'avaluïn la qualitat i la tipologia:

- **I1. Deliberació.** Procés col·lectiu de deliberació (negociació i comunicació).
- **I2. Universalitat.** Tots els membres estan convidats a prendre-hi part (capacitat de modificació del resultat).
- **I3. Globalitat.** Es pren part en tot el procés (cada una de les fases).
- **I4. Definició inicial.** El procés està prèviament definit i acceptat (per tant, avalarà els resultats).
- **I5. Retroactivitat.** El procés pot ser ajustat, segons alguns paràmetres, pels participants.
- **I6. Benefici comú.** El col·lectiu de participants coincideix amb el col·lectiu de beneficiaris.
- **I7. Marc acotat.** El marc general de participació està definit des del principi, però sempre serà un marc col·lectiu, més global que l'àmbit d'actuació individual.
- **I8. No delegació.** El procés no es delega en cap de les seves fases o bé es delega amb garanties suficients d'informació, deliberació i validació per part de la resta.
- **I9. Vinculació.** Els resultats del procés han de ser vinculants.
- **I10. Compromís.** S'han d'establir compromisos efectius (individuals i col·lectius) per tal de garantir l'execució del resultat del procés.

6. Eines, canals i espais

El PDP aposta per les següents eines, canals i espais:

- Plens
- Consells
- Comissions
- Grups de debat

- Enquestes
- processos participatius
- Debats grupals

- Espai virtual de participació
- Comunicació fluida
- Reunions presencials

La participació ciutadana va més enllà dels "mecanismes informals" i d'una "relació quotidiana", és a dir, requereix de dos aspectes fonamentals: voluntat i utilització de tècniques i metodologies participatives que permetin implicar el màxim nombre de ciutadans/es en processos, òrgans i canals participatius.

A més, la participació també s'ha de diferenciar dels mecanismes i canals de comunicació, ja que aquests tenen un vincle bilateral i no multilateral, de manera que no permeten una construcció col·lectiva de les propostes i el treball realitzat.

Concretament, s'identifiquen els següents tipus o nivells de participació que es poden desenvolupar: informativa, consultiva, propositiva, decisòria, executiva (d'implementació), i avaluativa segons l'avaluació concreta dels 10 indicadors de qualitat descrits anteriorment.

Tots i cada un d'aquests tipus de participació tenen cabuda al PDP de la Palma. Tots ells resoldran bé les necessitats específiques d'un determinat moment segons el cas.

Cal, això sí, ser sincers en el seu enunciat per tal d'evitar falses expectatives i per tal que tothom conegui i sigui conscient de les "normes del joc" en cada un dels casos de participació.

S'estableixen, com a temes sobre els quals cal focalitzar la participació a la Palma:

- Els grans temes estratègics del poble
- L'urbanisme
- Els equipaments municipals
- Els pressupostos municipals
- L'aposta per la cultura i el lleure de qualitat
- El foment de l'associacionisme
- Temes de caràcter general o vertical de preocupació dels seus veïns
- Mitjans de comunicació
- Polítiques públiques
- Salut, benestar i qualitat de vida
- Educació
- Serveis municipals
- Sostenibilitat i patrimoni natural i paisatgístic
- Plans directors de l'ajuntament
- Decisions d'impacte en el territori: grans infraestructures, obres, etc.

2.3. Diagnòstic

A. Introducció

El Pla Director de Participació és un instrument de planificació de l'acció de govern, que estableix els criteris i directrius sobre: en quins assumptes participarà la ciutadania, qui podrà participar, com s'organitzarà la participació, etc. Defineix el model i les línies per arribar-hi; ha d'articular i vertebrar els diferents mecanismes i canals de participació existents al municipi de forma coherent i definida des d'una perspectiva global.

La fase de diagnòstic del Pla Director té la finalitat d'analitzar quina és la situació del municipi respecte la participació. Així doncs l'anàlisi de la situació actual esdevé el primer pilar sobre el qual edificar el procés participatiu.

Hem identificat dos nivells diferents en el diagnòstic: un nivell de diagnòstic intern a nivell de consistori i un nivell de diagnòstic centrat en l'àmbit ciutadà. Així doncs, s'han realitzat entrevistes i grups de discussió en els dos nivells, buscant tant l'equip de govern, com l'oposició i els tècnics. Pel que fa a l'àmbit ciutadà, s'han realitzat dos grups de discussió: un amb comerciants i un altre amb els dirigents de les entitats, i s'ha habilitat un fòrum a l'espai virtual de participació. En total, han participat en aquest diagnòstic 23 persones, malgrat no s'han aprofitat tots els canals establerts.

Al llarg d'aquest informe es presenta una sistematització de les diferents percepcions i discursos de tots aquests sectors als quals s'ha recollit l'opinió.

B. El teixit associatiu de la Palma

El fet que la Palma no tingués Ajuntament propi fins fa poc més de 10 anys ha afavorit que existeixi al poble un teixit associatiu fort i dinàmic.

Les entitats creen “esperit de poble”, donen vida i enforteixen el teixit relacional, aporten una oferta lúdica per a grans i petits, i fomenten també la comunicació entre la gent del poble.

L’oferta de les entitats de la Palma, a més, és força àmplia. Existeixen entitats culturals, de lleure infantil, d’esports, de joves, de solidaritat, de protecció ambiental, etc. Es pot dir que les entitats mouen força gent i interessos diversos.

Sembla ser que la vitalitat de les entitats dels últims anys, però, està perdent força. Es percep que ara hi ha menys socis, menys interès en les activitats i menys sentit comunitari o de caliu humà.

L’entrada en funcionament del conjunt d’activitats municipals, així com elements propis de la dinàmica general de la societat, com ara la dificultat de comprometre’s en projectes col·lectius, l’individualisme, el confort i comoditat; i l’elevada oferta d’activitats (tant a la Palma com fora) ha afavorit que les entitats perdin força. S’observa com hi ha molta oferta d’opcions de lleure, la gent no vol compromisos, ni se sent integrada (no es té sentit de pertinença al poble). Existeix cert desencant en les qüestions relacionades amb el poble.

En general, la participació en les activitats proposades per les entitats és baixa.

Es detecta com a problema el fet que la Palma té un vessant molt residencial. Malgrat que a qui li interessa ja ho busca, la gent “que ve a dormir” no sap el que es fa al poble. Tot i així, es veuen les excepcions de Reis i Carnestoltes com unes ocasions en les quals s’hi implica molta gent (també la que “només ve a dormir”). Hi ha consens en considerar que qui participa és perquè s’estima el que fa i s’estima el poble.

Així, la participació en les entitats reflecteix la divisió entre un petit nucli (es pot dir d’unes 600 persones) molt integrat al poble i la resta,

que no participen en l'estructura social del poble. Hi ha la sensació que "pràcticament a tot arreu es troba la mateixa gent".

Les entitats tenen voluntat d'informar de les seves activitats, amb pancartes, cartells i bustiades, però tot i així els costa captar nova gent, garantir un relleu dins les pròpies entitats i captar gent per a les activitats que proposen, especialment gent amb cert compromís i responsabilitat.

Existeix certa col·laboració implícita entre les entitats, però cadascuna té la seva pròpia projecció individual; la seva independència és el que li dona sentit.

Hi ha alguns conflictes personals, però en general no hi ha conflictes entre les associacions i es valora positivament que sempre hi ha hagut "bon ambient". Tot i així (i malgrat hi ha hagut algun intent des de l'Ajuntament de fer un calendari comú) es fan activitats solapades, hi ha poca coordinació en aquest sentit. També es creu que "costa trobar-se tots".

L'Ajuntament és qui acostuma a tenir la iniciativa i el lideratge en la convocatòria d'activitats conjuntes puntuals, que són ben valorades (tant per donar-se a conèixer com per conèixer-se entre elles). Algunes veus consideren que estaria bé que una de les regidories s'encarregués de coordinar millor les entitats.

Tot i que no s'ha pogut realitzar un estudi de les relacions entre les entitats per falta de voluntat de la majoria d'aquestes, es veuen les entitats esportives (bàsquet i futbol) com les més allunyades de la resta del teixit associatiu.

La relació de les entitats amb l'Ajuntament és positiva.

Pel que fa al conveni de col·laboració de l'Ajuntament amb les entitats, aquestes tot i que voldrien més recursos, estan satisfetes amb el procediment pel qual l'Ajuntament elabora aquest conveni, ja

que es percep que respon a les necessitats de cadascú i que "l'Ajuntament no dóna per més".

Tot i així, es detecta que aquest conveni és massa discrecional, i s'estan fent passos per estandarditzar i parametritzar les subvencions. Tot i que no s'ha fet un estudi exhaustiu de les fons de finançament de les entitats, i que la voluntat de l'Ajuntament és de que la subvenció sigui només una ajuda, i un estímul per fer coses, es detecta que existeix força dependència financera de l'Ajuntament.

Per part dels membres de l'associació de veïns es viu amb malestar el fet que l'Ajuntament no reconegui l'associació, i consideren que més aviat des de l'Ajuntament s'hauria de promocionar l'AV.

Des de les entitats sembla que està clara la figura d'interlocució amb l'Ajuntament, tot i que de vegades es produeix certa confusió sobre a qui s'han de dirigir, a qui s'ha de notificar què, etc. Des de l'Ajuntament en canvi, es veu cert desordre en la comunicació i centralització de la comunicació amb les entitats.

Per part dels tècnics municipals es detecta una mancança de coordinació interna, ja que hi ha entitats que no tenen un referent tècnic clar (no tenen assignada cap àrea en concret); les diferents persones que tenen relació amb les entitats no es coordinen massa entre elles, i no hi ha ningú que centralitzi i ho controli tot per tal que no hi hagi solapaments, ja que aquesta funció de coordinació no està estipulada ni assignada a ningú en concret.

Un altre problema que es detecta és que no estan clars els circuits i procediments per demanar sales. A més, es detecta certa reticència de les entitats per dirigir-se a l'Ajuntament.

És molt ben valorada l'accessibilitat de l'Ajuntament, en general es té la sensació que hi ha una accessibilitat total. Malgrat això, alguns conflictes entre l'Ajuntament i les entitats no tenen un marc establert on es puguin resoldre, sinó que es generen problemes de comunicació, exageració de fets, desprestigi de la crítica, etc.

Els tècnics de l'Ajuntament, en general, consideren que la relació entre entitats i Ajuntament s'hauria de consolidar, "hi hauria d'haver més pinya", per tal que la relació fos menys burocràtica i *clientelar*, i que no només respongui a les necessitats de les entitats.

Les entitats participen en algun projecte municipal, com ara les festes de Sant Isidre, el Saló de la Infància, la Fira, i la Festa Major. Malgrat això, des de l'estructura tècnica es té la sensació que les entitats no responen quan se'ls demana que s'impliquin en projectes municipals i hi participin, la qual cosa genera certa decepció en els tècnics per la sensació d'oferir oportunitats que no s'aprofiten.

Les entitats culturals demanen que es respecti la seva neutralitat política, no els agrada implicar-se en assumptes de la política municipal. Existeixen, però, algunes entitats que, pel contrari, per la seva naturalesa busquen una incidència política.

Des de les entitats mateix es detecten també problemes de locals. Hi ha entitats que no tenen un lloc fix, d'altres que no se senten seu el lloc on es troben (com ara la sala polivalent). Alguna entitat que té local propi viu les dificultats del cost del seu manteniment i adequació a noves lleis (adaptació cadires de rodes, etc.)

Es demana que estaria molt bé tenir un centre cívic o hotel d'entitats; un espai de trobada i de relació, on hi hagués moviment i dinamisme.

Finalment, es pot dir que no hi ha massa acord sobre la consideració de si els joves del poble participen o no. Algunes de les persones que han participat en el diagnòstic consideren que és molt positiu el fet que els joves ja tenen la seva pròpia associació juvenil. Altres més aviat consideren que aquesta associació "només es mou pel concert del Xapulina rock", o bé que només mobilitzen i atrauen un tipus de joves molt determinat i concret.

Pel que fa a la participació dels joves, des de l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament hi ha bastant satisfacció sobre com s'està treballant

amb aquest col·lectiu. Es valora que existeix molta proximitat amb els joves associats, i que s'està fent un esforç per arribar als que no ho estan.

Algunes persones consideren que seria positiu el fet que hi haguessin seccions juvenils a les diferents entitats, ja que introduiria els joves del poble en dinàmiques actives. Es considera el centre cívic com un possible reclam per als joves, i una manera que hi hagi més "vidilla" de la qual s'hi puguin sentir partícips.

C. Informació i comunicació: de l'ajuntament cap a la ciutadania

Els mitjans de comunicació de l'Ajuntament cap a la ciutadania són, principalment: La revista "La Veu", la televisió local, les bustiades (repartició de papers informatius a totes les cases) i els cartells i pancartes.

Amb l'excepció d'alguns problemes tècnics, aquests mitjans d'informació i comunicació arriben a tothom. No obstant, no són prou atractius com per a què cridin l'atenció de tothom.

És per això que alguns programes busquen maneres específiques d'arribar al col·lectiu amb el qual treballen: a través de les escoles (per a nens), el butlletí jove (per a joves), etc. El Butlletí Jove que s'elabora des de l'Àrea de Joventut s'utilitza per enviar ofertes laborals, festes, etc., com a forma de comunicació bastant contínua amb els joves. Es busca de forma activa els joves que puguin entrar en aquest circuit d'informació, gràcies a la proximitat que ofereix l'Aula d'Autoformació i el Punt d'Informació Juvenil, o bé a través d'altres mitjans (com ara el bar).

En alguns casos, s'han fet reunions informatives sobre temes " importants " (com ara projectes, obres, etc.) obertes a tot el poble. Però tot i que se'n feia publicitat, hi anava molt poca gent.

Sobre els canals d'informació i comunicació, des d'alguns sectors de població es valora que l'Ajuntament informa tard, i es percep negativament el fet que als comerços no arriba La Veu. Aquests reivindiquen que la informació s'hauria de fer arribar a través de l'ACELP (Associació de Comerciants i Empresaris de la Palma -la qual té els seus mecanismes propis de fer arribar la informació als seus associats: circulars, assemblees, etc.), i voldrien que es reconegués més aquesta entitat com a interlocutora. A més, per als temes que afecten directament als comerços (com ara els pàrquings, que són un tema bastant conflictiu), es considera que s'hauria de notificar la informació d'una forma més directa i personalitzada, a través de cartes.

Els punts d'informació (Punt d'Informació Juvenil i el poliesportiu) funcionen força bé. Són la "cara amable" de l'Ajuntament, i des d'on s'estableix més proximitat amb els interessos de la ciutadania. L'OAC no és valorada massa positivament i no és utilitzada com a recurs, ja que no funciona al 100%.

Les convocatòries públiques i la licitació de contractes d'obres es realitzen a través dels procediments normativitzats. Tot i així, alguns comerciants voldrien que hi hagués una comunicació més sistemàtica sobre les necessitats ordinàries de l'Ajuntament per tal de poder oferir els seus serveis.

El teixit comercial del poble considera que l'AODL (Agent d'Ocupació i Desenvolupament Local) és una bona eina d'interlocució, i se'n valora positivament la seva funció d'intermediació, connexió i comunicació entre l'ACELP i els comerços, d'una banda, i els polítics de l'altra. Es detecta, però, que no tots els comerços coneixen l'AODL.

D. Revisió dels mecanismes de participació

Valoració dels processos participatius anteriors

A la Palma no hi ha òrgans de participació ordinaris, però sí que s'han produït certes experiències de participació que s'erigeixen com a referents.

S'han fet enquestes d'opinió en un parell d'ocasions, i s'ha fet un procés participatiu força ampli per la definició del POUM i l'Agenda 21 "Cap l'Agenda 21 Local. Fòrum la Palma 21", amb una empresa externa.

En aquest procés es va elaborar una enquesta, que van respondre unes 820 persones; es van convocar reunions sectorials per fer propostes; es va crear un consell assessor (composat força arbitràriament, i amb la funció de fer un seguiment del projecte i fer propostes) i es va convocar un senat, en el qual es van convocar 100 persones per discutir les propostes de l'equip de govern.

El consell assessor anterior va plegar i l'últim equip de govern l'ha intentat recuperar, però n'ha sorgit un consell molt polititzat.

La valoració que es fa d'aquest procés participatiu és que "l'esperit" que s'hi respirava, les ganes i l'entusiasme de la gent va ser exemplar, però que després els òrgans de participació com el senat i tot el procés en general ha quedat desprestigiat per la manca de visibilització dels resultats del procés.

Es valora positivament el debat i diàleg que es va produir, també com a forma d'informar-se.

La manca d'informació sobre l'ús que s'ha fet del procés, el fet que no hi ha hagut cap retorn ni visualització dels resultats, és una crítica forta i generalitzada. Algunes veus també en critiquen el fet que l'enquesta fos poc clara i enganyosa.

A més, el fet que no s'hagi vist com un procés maduratiu de formació i informació de forma transversal, ha afavorit el sentiment que la participació és un instrument de legitimació.

En relació a la participació de les entitats en els processos participatius, existeix certa contradicció. Si bé d'una banda es percep

certa queixa pel fet que en el procés participatiu per a l'elaboració del POUM i l'Agenda 21 les entitats no van ser tingudes en consideració específicament; de cara al procés participatiu del PDP no consideren que les entitats hagin de tenir cap paper específic per tractar temes que no facin referència explícita a la seva activitat. És a dir, que en la línia de la seva "neutralitat"; només volen ser convocats com a ciutadans i ciutadanes.

Actualment destaquen altres experiències que s'estan promovent a partir de l'elaboració del Pla Local de Joventut, en el qual una empresa externa està ajudant a desenvolupar el projecte. S'ha creat un grup de treball, s'ha reobert una entitat juvenil, es preveuen fer grups de discussió, etc. Tot i així, és molt aviat per fer una avaluació d'aquest procés.

Els mecanismes de participació

L'Ajuntament, malgrat que no té un òrgan de participació estable, té diversos petits **mecanismes** de participació, per captar l'opinió de la ciutadania.

Es detecta que l'Ajuntament és percebut com a molt proper i accessible. Es valoren molt positivament els espais de trobada informals, i la proximitat amb els polítics.

L'Ajuntament té instal·lades unes bústies de suggeriments en diferents punts del municipi, així com una bústia electrònica, que són poc utilitzades.

Els plens són oberts, i fins i tot als plens ordinaris es pot parlar, opinar, etc. El fet que l'Ajuntament sigui força nou afavoreix que certs elements de la política municipal cridin força l'atenció. Normalment als plens hi van unes 15 o 20 persones, de vegades fins i tot 25.

En general no es busca la participació de forma activa, ni es generen espais de debat formals i sistemàtics. Sí que es produeixen debats en al carrer, però arriben a l'Ajuntament molt deformats.

L'estructura municipal

Com ja s'ha comentat, des de l'estructura tècnica es percep una manca de coordinació interna. La manca de transversalitat és vista com un mal endèmic de l'Ajuntament. Manca comunicació interna, costa que les diferents àrees (i els seus respectius regidors) sàpiguen què fan les altres àrees. En aquesta línia, conjuntament amb la diputació s'està elaborant un nou organigrama i una ordenació dels llocs de treball.

Els tècnics detecten certs problemes de relleu quan canvia l'equip de govern, per la qual cosa consideren que cal sistematitzar sistemes i protocols, que no variïn. També manca un mateix protocol per "anar més a la una" i així transmetre tots el mateix missatge.

Des de l'Ajuntament es percep que dur a terme un procés participatiu ben fet requereix recursos humans i experiència, però també es considera que dur a terme petits processos més domèstics dels quals se'n veiessin els resultats aniria en la línia de prestigiar l'Ajuntament i l'activitat política i institucional. Existeix cert consens sobre el fet que la participació reforça la legitimitat democràtica de les institucions públiques.

L'opinió dels tècnics és que no hi ha massa espais i recursos per fer més coses, i la participació de vegades és vista com "una obligació més". És vista com un problema inherent als Ajuntaments petits la desproporció pel fet que ha d'oferir molts serveis sense tenir els recursos per garantir-ne la qualitat.

Finalment, sobre l'organització de la participació, es detecta que els polítics són els que tenen la responsabilitat, que hi ha de creure, prendre la decisió i donar el vist i plau, però que els tècnics tenen la funció de posar-ho en marxa i aplicar els mecanismes corresponents.

Els tècnics, però, també assessoren i fan propostes, i es veu positiu que la iniciativa sobre la participació, en ser un element metodològic, pugui ser del cos tècnic i no només polític.

La mobilització de la ciutadania

En general, des de l'estructura tècnica s'entén que participació significa donar veu al ciutadà, que opini sobre la política, involucrar-lo en els processos i fer que l'Ajuntament se'l senti seu. Al través de les entrevistes i grups de discussió, però, es detecta que en la societat civil no hi ha un discurs massa elaborat sobre participació. Manca una cultura participativa.

L'enquesta que es va fer l'any 2005 per al procés participatiu de l'Agenda 21 local recull unes xifres molt interessants pel que incumbeix al Pla Director de Participació: un 86% de les persones que van respondre consideren que enquestes consultives són necessàries, i un 66'2% que són útils. A més a més, a la pregunta "Suposant que l'Ajuntament ho facilités, estariu interessat/da en participar en debats ciutadans?", un 22'9% responen que "molt interessat/da, i un 40'1% respon "bastant interessat/da".

Tot i així, independentment del mitjà a través del qual es faci, es detecta que l'Ajuntament té una capacitat de convocatòria més aviat baixa. Existeix certa apatia en tot el que es refereix a l'Ajuntament. Aquest fet canvia d'una banda, quan es toquen "temes calents", o bé quan es tracten temes de proximitat.

S'identifica que la comoditat, la mandra i "la por al què diran" són les principals barreres per a la participació. Juntament amb el conformisme, la falta de compromís, i un cert desencantament polític que ja s'ha anat reportant al llarg de l'informe són elements propis de la societat contemporània que també es troben a la Palma, que cal tenir presents i també "combatre" activament a través de la participació.

És considerat com a problema el fet que és sempre el mateix petit nucli de persones qui participa, entre les quals, a més, n'hi ha que

tenen carisma i lideratge, capaços de marcar bastant l'opinió de la majoria. Així, es veu com un element important el fet de potenciar que participi tothom en igualtat de condicions.

Es detecten necessitats concretes de participació en tres col·lectius especials:

- La joventut: es veu positiu implicar-los i buscar formes de potenciar la cultura del compromís entre els joves.
- La gent gran: cal potenciar la prestació de serveis a la comunitat de la gent major de 65 anys per tal de promoure la transmissió de saviesa i afavorir la cohesió social.
- La població immigrant: la integració en la llengua i la cultura és positiu que es produeixi a través de la interacció amb les persones i amb l'entrada en els canals normalitzats de participació comunitària.

E. Sobre què es vol participar

La Palma és un poble amb un Ajuntament molt jove, per la qual cosa encara té moltes coses per decidir.

Es consideren que els temes més importants, en els quals s'ha de tenir més present l'opinió de la gent, és el pla general d'ordenació urbanística, que orienta sobre els grans temes de poble, així com altres temes relacionats, com ara el de la variant, el del creixement de la Palma, el model de poble que es vol, els serveis que es necessiten, etc. Es considera que s'ha de participar dels elements més estratègics, aquelles qüestions considerades "importantes", però també hi ha altres temes més petits, concrets i propers, com ara la Festa Major, en què la gent hi pot participar molt; es donen molt a la participació.

S'identifica que temes que preocupen a la ciutadania són qüestions relacionades amb la seguretat, l'oci, l'urbanisme, els serveis i els equipaments.

La qüestió de sobre quins temes s'ha de participar i en quins no és un element que s'ha treballat poc, i en el qual s'aprofundirà en la fase de propostes del Pla Director de Participació.

F. Com es pot participar

Aquest és un altre tema que també s'ha explorat poc i en el qual s'haurà d'aprofundir en la fase propositiva del Pla Director. Malgrat això, una primera prospectiva ha detectat certs elements que ja es poden tenir en compte.

El paper de l'Ajuntament bascula entre el lideratge dels processos participatius i l'acompanyament i suport a iniciatives del teixit associatiu. L'equilibri entre el lideratge i la funció facilitadora, però, no sempre és fàcil, ja que cal establir mecanismes i sistematitzar protocols (amb cura de no burocratitzar l'acció participativa).

A través de la fase de proposta, s'espera definir les actuacions pensades per organitzar adequadament la participació ciutadana a la Palma.

G. Conclusions

El teixit associatiu de la Palma

Durant la fase de diagnòstic s'identifiquen les entitats de la Palma com un eix vertebrador del teixit relacional i com una oferta lúdica diversa i potent envers la ciutadania.

Tot i així, en els últims anys la majoria d'entitats de la Palma s'enfronten a dinàmiques imperants com l'individualisme, la comoditat, la manca de compromís, i una gran oferta d'oci "passiu", les quals han afavorit que aquestes perdin força: es percep que hi ha menys socis, menys interès en les activitats, menys sentit comunitari o de caliu humà i menys gent disposada a comprometre's.

Existeix un cert desencant en les qüestions relacionades amb el poble, i, a més, s'identifica l'existència d'una fractura social en el poble, entre el vessant més implicat i present en el poble i el vessant més residencial.

Entre les entitats pràcticament, tot i que hi ha un clima cordial, no existeixen dinàmiques de relació i col·laboració (bàsicament, trobem un capital social "bonding", que pot generar cert risc de divisió i fragmentació social).

Respecte a la relació de les entitats amb l'Ajuntament, s'ha detectat que cal regular millor el conveni de col·laboració amb les entitats per tal d'estandarditzar-ne els criteris. També seria positiu definir més clarament els mitjans d'interlocució amb l'ajuntament i els protocols i procediments per utilitzar els equipaments municipals.

Finalment, s'observa que l'accessibilitat de l'Ajuntament és percebuda molt positivament i que existeix una voluntat per part del cos tècnic per treballar col·laborativament.

Canals d'informació i comunicació

En el diagnòstic s'assenyala que els mitjans de comunicació de l'Ajuntament arriben a tothom. Tot i així, la forma en què es rep la informació resulta sovint poc atractiva, i s'observa que la informació de les actuacions de l'Ajuntament que arriba al carrer sovint queda deformada. Les reunions informatives que es convoquen no atrauen gaire gent, i alguns recursos són poc coneguts.

S'apunten, com a oportunitats, l'existència d'equipaments de proximitat, la demanda dels comerços del poble de rebre cert protagonisme o atenció en les campanyes d'informació, així com un reclam de la capacitat d'interlocució de les entitats del municipi. A més, s'identifiquen estratègies de comunicació incipients de segmentació del públic objectiu, que obtenen un bon resultat.

Mecanismes de participació

Es detecta en el diagnòstic el fet que no es generen espais de debat formals i sistemàtics en el marc de l'Ajuntament. Els mecanismes que s'han habilitat per tal que la ciutadania pugui transmetre la seva opinió estan infrautilitzats.

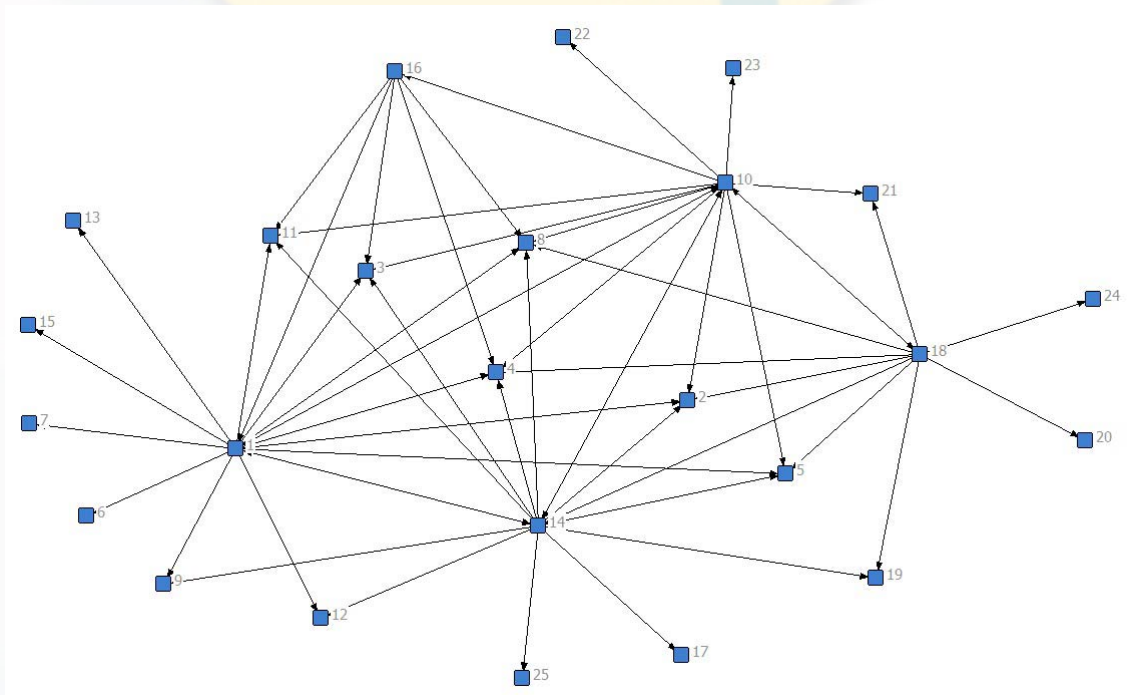

En el marc de l'ajuntament, manca transversalitat, comunicació i coordinació interna, així com recursos propis per fer front a totes les competències municipals (inclòs per fer una nova forma de treballar més participativa).

A partir del diagnòstic també s'ha observat que en la població de la Palma manca cultura participativa i impera un cert desencantament polític. A més, una poca visibilització dels resultats de processos participatius anteriors ha generat certa apatia respecte a la participació i una visió d'aquesta com a legitimadora de l'acció política.

Com a elements positius, s'ha detectat que l'Ajuntament és percebut proper i accessible, existeix una proximitat informal amb els polítics molt ben valorada. Es destaca que hi ha temes propers a la ciutadania que tenen un potencial mobilitzador força elevat.

El fet que existeixen encara moltes qüestions centrals pel poble a definir, unit al fet que la ciutadania en general valora necessàries accions com les consultes ciutadanes, és una oportunitat per a la participació municipal.

(*) Resultat del sociograma. Es mostra la coneixença que es tenen entre les entitats. Resultat: poques entitats molt ben connectades i la majoria satèl·lit sense gaire relació.

Participa-hi

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Participa-hi

3. LÍNIES ESTRATÈGIQUES

3.1. Estructura del model de participació

El model que es proposa per organitzar la participació ciutadana a l'Ajuntament de la Palma de Cervelló parteix d'identificar dues dimensions, complementàries, en les quals es vertebrava la participació: una dimensió global, que afecta el conjunt del poble i de la seva ciutadania, en el qual s'hi treballen els temes de poble; i una dimensió sectorial, on les àrees municipals són el referent segons el seu àmbit de competència.

Cadascuna d'aquestes dimensions tindrà els seus propis mètodes d'organització de la participació, però en ambdós casos es planteja la conveniència d'implementar òrgans participatius estables (consell de poble i comissions sectorials), i els projectes o processos participatius.

Els consells i les comissions participatives es plantegen com espais de concertació social i validació i revisió de projectes municipals.

Concretament, tenen la finalitat de promoure i canalitzar la participació de les entitats i de la ciutadania en els diferents sectors de la vida local en què l'Ajuntament té competència.

A més, tot consell es dota d'un reglament que n'identifica la seva composició, objectius, funcions i funcionament, que caldrà definir en el moment d'implementar aquests òrgans.

- A nivell de poble (dimensió global)
  - Creació d'un consell de poble
  - Sessions informatives
  - Projectes i debats de poble
  - Processos participatius

- A nivell sectorial
  - Creació de comissions sectorials: joventut, cultura, gent gran, immigració, etc.
    - Comissions informatives
    - Consultes
    - Seguiment
    - Presa de decisions
    - Consultes
    - Debats
    - Dinamització
    - ...
  - Processos participatius lligats a temes específics.
- A nivell d'entitats
  - Creació consell d'entitats
  - Incentivar que les entitats siguin més participatives
  - Compartir coneixements i estratègies
  - Involucrar-les en els temes municipals
- Canals, eines i espais
  - Espai virtual
  - Plans
  - Comissions
  - Consells
  - Processos participatius

3.2. Línies estratègiques

Es proposen cinc línies estratègiques sobre les quals treballar per tal d'assolir els reptes que ens proposa la participació ciutadana.

Cal tenir en compte i deixar clar que la informació és el pas previ i la base de la participació. Cal que la ciutadania conegui les accions del consistori, així com les qüestions que succeeixen en el municipi per tal de poder fonamentar les seves opinions i decisions, en peu d'igualtat.

Així mateix, la informació és un dret que cal garantir i pel qual cal assignar recursos i voluntats. (...)

1. Fomentar el "sentiment de poble" i la identificació dels habitants de la Palma de Cervelló amb el poble i la col·lectivitat.

Si volem que els ciutadans de la Palma de Cervelló participin en la vida política i social d'aquesta cal que aquests se'n sentin part.

No té sentit intentar aglutinar la gent al voltant d'una taula si no es té clar el sentit de poble, és a dir, sentir-se part del sufragi universal més pròxim: l'àmbit municipal.

- a. Potenciar els espais de trobada
- b. Impulsar la participació dels habitants de la Palma en la definició dels espais del municipi.
- c. Potenciar les festes i celebracions col·lectives

2. Impulsar i reforçar l'existència d'un teixit associatiu ric, divers i participatiu.

S'ha debatut molt sobre si els ciutadans participen de forma individual o de forma associativa. És clar que les dues fórmules poden ser positives.

En tot cas l'associacionisme ha estat tradicionalment la forma de participació activa cap al municipi que han seguit mols ciutadans.

Tenir un teixit associatiu ric ens permet fer xarxa amb moltes persones ben organitzades i permet així tenir més quantitat i qualitat en la participació.

Enfortir el teixit associatiu serà doncs una prioritat d'aquest pla de participació.

a. Promoure la col·laboració i el contacte interassociatiu

- i. En el marc del Consell de poble elaborar un calendari o agenda compartida i publicar-ne i fer-ne la difusió suficient per tal de consolidar determinats actes com a referents per a la ciutadania.
- ii. Aprofundir en la realització de projectes comuns o transversals entre diverses associacions, a partir de prioritzar la subvenció per a aquelles propostes d'activitats que vinguin promocionades per més d'una entitat.
- iii. Impulsar, en el marc del Consell de poble, un portal d'entitats en el qual aquestes puguin compartir informació, activitats, recursos i idees. Fer un procés participatiu previ per establir-ne les bases i fidelitzar les entitats en el projecte.

b. Dotar les entitats d'una major visibilitat social i protagonisme

- i. Facilitar la difusió i donar a conèixer les activitats que es realitzen en les entitats (com ara un apartat a La Veu), i de les activitats obertes en especial.
- ii. Destinar un apartat de la pàgina web municipal a les entitats

3. Implementar un model integral de participació ciutadana i integrar la ciutadania en la presa de decisions municipals.

La participació és innòcua sense els òrgans que la lideren, l'executen i la revisen.

Cal tenir la voluntat de participar i voler fer participar. Però també cal saber-ho fer de forma eficient, eficaç i útil.

En aquest sentit el PDP s'ha de recolzar amb els òrgans adequats que el gestionin, el calendaritzin i vetllin pel seu desplegament en el màxim esplendor del que pugui donar en cada cas.

Òbviament aquest desplegament s'ha de planificar en la mesura de les possibilitats reals que els recursos disponibles ens assegurin.

- a. Crear òrgans de participació que permetin un debat en relació a la política municipal.
  - i. Implementar el Consell de Poble, com a òrgan permanent de consulta i participació a la Palma de Cervelló. Des de l'Ajuntament cal garantir els recursos, la formació i la informació suficients per tal que pugui funcionar amb eficiència i eficàcia. Caldrà elaborar un reglament que reguli el funcionament intern del Consell, i que en paui els objectius, funcions, competències i funcionament.
  - ii. Cercar la representació del màxim nombre de col·lectius i agents del poble possibles en els òrgans de participació.
  - iii. Renovar periòdicament els integrants dels òrgans permanents de participació per tal de facilitar la participació d'un major nombre d'habitants.
  - iv. Assegurar la visibilitat i la transparència d'aquests òrgans mitjançant la publicació de les tasques dutes a terme i el seguiment de l'estat de les conclusions preses. Donar certa rellevància i presència d'aquests òrgans en els mitjans de comunicació locals.
  - v. Potenciar els consells existents i els plans afins al PDP: consell dels infants, pla de joventut, pla local de serveis socials, etc.
- b. Fomentar la implementació de processos participatius puntuals per tal d'implicar la major quantitat possible de persones en un procés obert.
  - i. Consolidar el lideratge de l'Ajuntament i facilitar el desenvolupament d'iniciatives de les entitats i de la

ciutadania per realitzar processos participatius, amb el suport de l'Ajuntament.

- ii. Cercar el suport tècnic extern necessari per garantir l'èxit del procés, en tots els seus vessants.
- iii. Aconseguir el màxim acord possible en els objectius i metodologies de cada procés participatiu, vetllant per l'assoliment d'un consens sobre el procés que garanteixi el consens sobre el resultat i que no es generaran resistències que bloquegin el procés
- iv. Publicar tota la informació referent al procés en un Espai Virtual de Participació per garantir-ne la màxima transparència.
- v. Realitzar una planificació estratègica de cada procés que tingui en compte les premisses de qualitat de la participació.
- vi. Creació de comissions de seguiment en el marc del Consell de poble.
- vii. Realitzar un retorn dels processos a la ciutadania, de forma que els resultats siguin visibles i es justifiqui en tot moment el per què de la seva aplicació o modificació.

c. Revisió de l'estructura municipal

- i. Assignar els recursos necessaris per a l'aplicació del Pla Director. Incloure una partida en els pressupostos municipals que garanteixi l'aplicabilitat de les accions recollides en el Pla.
- ii. Incloure la formació en participació en el Pla de Formació dels tècnics del consistori.
- iii. Crear una figura tècnica responsable i coordinadora dels diversos òrgans i processos participatius, i que s'estableixi com a interlocutora de la relació amb les entitats.
- iv. Disposar del lideratge polític necessari per impulsar la participació en el conjunt de l'estructura municipal.
- v. Impulsar la transversalitat. Desenvolupar sistemes de comunicació i coordinació transversals a les àrees de gestió municipals.

4. Potenciar els canals d'informació i comunicació entre l'Ajuntament i la ciutadania.

En el diagnòstic ha quedat palès que hi ha dificultats i mancances en la gestió dels canals de comunicació que no arriben a tothom.

La participació necessita de la comunicació multidireccional per funcionar, per tant és objectiu prioritari enfortir aquesta canals.

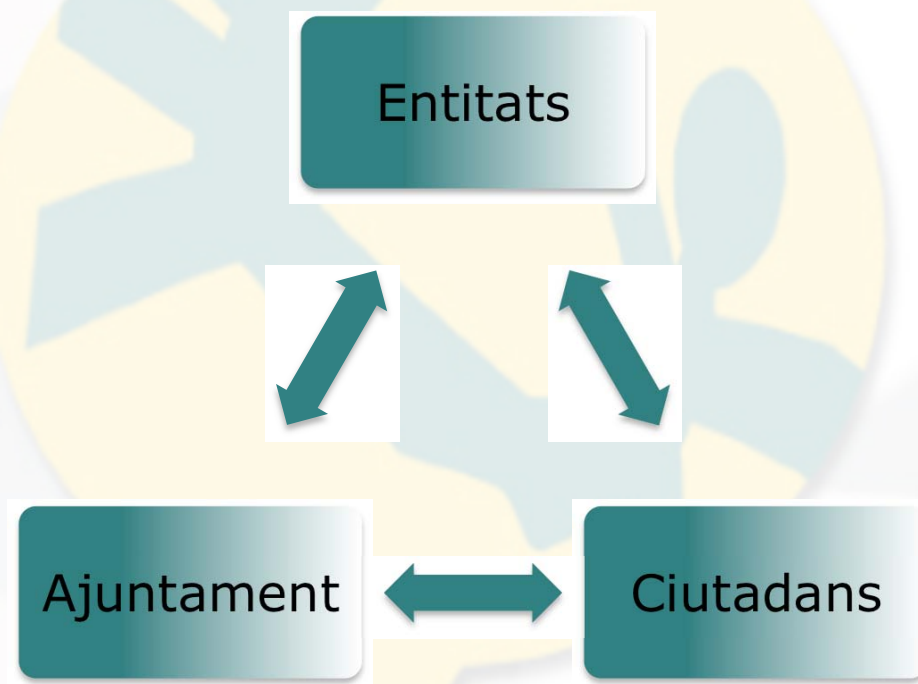
El propi PDP ja ha construït l'Espai Virtual de Participació, canal multidireccional que permet als ciutadans de la Palma de Cervelló participar via telemàtica.

Cal obrir nous canals imaginatius i enfortir els existents i assentar-los vers una participació plena que tingui en compte totes les opinions i aportacions expressades en aquests canals.

- a. Reforçar les eines i canals d'informació i comunicació de l'Ajuntament cap a la ciutadania, garantint així la transparència i apropant la ciutadania a l'acció de govern.
  - i. Elaborar un pla de comunicació integral que ¹avalui els mitjans de comunicació existents i formuli propostes de millora, procurant establir els elements que facin aquesta informació més atractiva.
  - ii. Crear un butlletí electrònic. Obrir una base de dades de correus electrònics a través dels quals mantenir informada la ciutadania de les accions de govern amb una periodicitat determinada.
  - iii. Fer ús dels espais públics en les campanyes de difusió.
  - iv. Organitzar i potenciar sessions informatives i "consells de poble oberts"
- b. Potenciar les eines de comunicació de la ciutadania cap a l'Ajuntament

- i. Establir, reforçar i difondre els canals de comunicació cap a l'Ajuntament. Estandarditzar i definir protocols.
- ii. Atendre i respondre tots els dubtes, queixes, suggeriments, etc. que arribin a l'Ajuntament a través dels canals establerts.

Participa-hi

PLA DIRECTOR DE CIUTADANIA

Participa-hi

4. DESENVOLUPAMENT DEL PLA DIRECTOR DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Es proposa la implementació de dos mecanismes per garantir el desenvolupament del PDPC de la Palma de Cervelló: la constitució d'una comissió de seguiment de la participació, i la implementació d'una agenda de participació.

4.1. Comissió de seguiment

Creació d'una comissió o grup de treball específic que vetlli per l'aplicació i desenvolupament del PDPC.

Es proposa que la comissió estigui formada per 1 tècnic, 1 regidor/a, l'alcalde i si sorgeixen voluntaris/es: 3 membres d'entitats i 3 ciutadans/es a títol individual.

Funcions: revisar el compliment de l'agenda de participació i els criteris que es defineixen en el Pla Director.

4.2. Agenda de participació:

L'agenda de participació es crea amb la voluntat de concretar i especificar les accions a realitzar per tal de desenvolupar i aplicar el Pla Director de Participació Ciutadana. Implica, per tant, operativitzar les accions que se'n desprenen, i calendaritzar-les amb uns terminis establerts.

Així, l'Agenda és un eina de planificació, seguiment i avaluació del Pla Director de Participació, així com una eina per promoure la participació amb accions concretes.

Es proposa l'elaboració d'una agenda de participació bianual, en la qual es fixin els calendaris de les accions i propostes recollides en les línies estratègiques.

Tot i que el PDP és un pla director que no vol arribar a concretar l'execució concreta (això es farà bianualment amb els programes executius), amb la voluntat d'assolir compromisos fermes, aquest pla vol posar en marxa una primera agenda d'actuació bianual.

L'agenda bianual proposada per a la primera etapa és la següent:

ANY 1	ANY 2
<ul style="list-style-type: none"> • Aprovació del PDP • Sessió de treball del PDP amb entitats i ciutadans • Començar a usar l'EVP • Crear la figura del tècnic de participació, encara que sigui algú a temps reduït • Creació del consell de seguiment, comissió que vetllarà pel seguiment d'aquest pla.	<ul style="list-style-type: none"> • Primer procés participatiu • Estructurar cos tècnic • Buscar fons de captació de recursos • Roda de contactes per establir els consells i òrgans necessaris

4.3. Recursos per a la participació

Per desplegar el PDP cal disposar i gestionar els recursos necessaris.

Aquest pla vol incidir en la necessitat de dotar-se de recursos humans, materials i econòmics necessaris per tal de poder-hi dedicar esforços i temps.

Els recursos que el PDP convida a desplegar són:

A. Recursos humans:

- Tècnic de participació
- Regidoria de participació
- Voluntariat
- Membres dels consells i comissions
- Ciutadans interessats en participar activament
- Convidar a les entitats a implicar-se en l'agenda d'actuació
- Organitzacions externes que ajudin a la dinamització del PDP

B. Recursos materials

- Material informatiu
- Material fungible
- Material de difusió i comunicació

- Espai virtual de participació
- Espais físics on desenvolupar les sessions de participació

C. Recursos econòmics

- Assignar pressupost anual a la participació
- Cercar vies de finançament per processos participatius i accions de participació
- Realitzar el pressupost de participació cap a les entitats de forma participativa amb les entitats
- Dotar alguns fons propis de l'ajuntament per a la participació
- Pensar en activitats de participació que s'autofinancin
- Entendre la participació com una eina transversal a les altres regidories i per tant que aquest sentit s'apliqui també pressupostàriament
- Cercar vies de finançar personal de participació amb subvencions orientades a tal efecte

Participa-hi

Participa-hi

RECOMANACIONS TÈCNIQUES

Participa-hi

5. RECOMANACIONS TÈCNIQUES

5.1. Visió de l'equip tècnic que ha elaborat el PDP (Vegga)

L'equip tècnic que ha desenvolupat aquest PDP ha valorat molt positivament el desenvolupament d'aquest.

Tot i no haver obtingut l'indici de participació molt elevats, el grau de la qualitat ha estat excel·lent en tots els casos.

Després d'aquest any i mig de feina, estem a disposició de llançar algunes recomanacions tècniques que pensem que poden ser útils per al desplegament del PDP:

El treball de diagnòstic d'aquests temps ha permès explorar el camp de la participació ciutadana, construït tant d'experiències passades i presents, com de potencialitats. Cal, però, seguir treballant per tal de passar de la fotografia estàtica de la situació actual a la pel·lícula, en moviment. I així definir accions a desenvolupar que, en definitiva, permetran avançar cap a una societat més participativa i democràtica a la Palma de Cervelló.

Des de Vegga proposem que la fase propositiva del pla de participació es centri en quatre eixos de treball, debat i proposta:

- Els mitjans de comunicació i informació de l'Ajuntament cap a la ciutadania
- El foment de la identitat palmarenca i el sentit comunitari
- Temes sobre els quals cal treballar de forma participativa
- Mecanismes de participació: com podem fer que la gent participi, i com organitzem aquesta participació

Avançant-nos a la propera fase del Pla Director de Participació, d'aquest informe se'n desprenen necessitats i també algunes propostes, a debatre i consensuar tant en l'àmbit ciutadà, com des de l'estructura política i tècnica.

5.2. Propostes concretes recollides pels participants en debats, entrevistes, tallers o grups

Algunes propostes que no apareixen i que s'han formulat en els espais de debat del diagnòstic són:

- Un impuls a la tasca de coordinació de les entitats des de l'Ajuntament.
- Ajuda per donar a conèixer i fer difusió de les activitats que es realitzen en les entitats (com ara un apartat a La Veu), i de les activitats obertes en especial.
- Considerar la possibilitat de crear un centre cívic o hotel d'entitats.
- Potenciar el lligam entre les entitats i l'Ajuntament, elaborant un calendari conjunt (calendari de poble)
- Establir mecanismes per garantir la no-manipulació de les opinions
- Definir protocols i canals fixos i que funcionin (ben organitzats)
- Pot ser interessant definir els usos dels equipaments, per apropar-los als "no habituals"
- Cal millorar la qualitat de la participació dels processos participatius. Fa falta, per exemple, definir per endavant què es fa amb la informació que s'obté, i ser realista, marcar els límits del que es podrà fer i el que no des del principi
- Cal trobar mecanismes per arribar a la gent

5.3. Com prioritzar les línies estratègiques?

En les sessions de treball inicials presentar un resum del diagnòstic. Després establir una (o dues) línies estratègiques per a cadascuna de les línies de treball apuntades.

Seguidament caldrà consensuar les línies estratègiques i apuntar criteris d'actuació per tal de consensuar-los i després extreure'n propostes concretes.

Fer aquest procés periòdicament.

5.4. Sobre l'estructura tècnica de l'ajuntament:

Seria bo assignar a una persona concreta la relació amb les entitats i a la participació ciutadana. Podria encaixar-se el perfil tècnic de l'AODL.

Caldria definir els recursos i la organització interna necessària per poder desenvolupar l'estratègia participativa plantejada detallant en cada cas els departaments responsables de realitzar les accions acordades.

5.4. Per promoure més propostes ciutadanes.

Recomanem realitzar unes jornades i tallers inicials per presentar el PDP i buscar els compromisos necessaris de persones interessades en participar-hi i fer-ne un seguiment.

5.6. Procés pilot

Per tal que ràpidament es vegi la utilitat del PDP i es comenci a desplegar, recomanem la realització d'un procés participatiu pilot que debati sobre un tema de consens, per tal de començar a treballar-hi, evaluar-lo, millorar-lo si cal i que els participants es sentin atrets cap a la participació.